

stærket indsats. Den seneste analyse af elforbrugsudviklingen viser således en dobbelt så stor stigning i elforbruget som forudsat i »Energi 2000«. Årsagerne hertil er dels, at en række grundlæggende forudsætninger har måttet revideres, og dels at nogle af de forudsatte virkemidler ikke er blevet iværksat eller kun er delvist gennemført. Dette gælder - som noget af det vigtigste - at der ikke som forudsat er truffet beslutning om indførelse af normer for elforbrugende apparater med virkning fra 1992.

En stor del af energiforbruget foregår i udstyr, som er almindeligt udbredt, og hvor det pågældende udstyr eller vigtige komponenter heraf er standardiserede. Det drejer sig især om en række apparater i husholdninger, men også udstyr i handel, service og fremstillingshverv.

Den teknologiske udvikling har gennem årene resulteret i en forbedret energieffektivitet i energiforbrugende udstyr. Denne udvikling forventes at ville fortsætte i fremtiden. Det er imidlertid i dag teknisk muligt at fremstille apparater med væsentlig bedre energieffektivitet end gennemsnittet af de apparater, der findes i handelen. Eksempelvis anvender et lavenergi-køleskab eller -fryser kun ca. halvdelen af det gennemsnitlige elforbrug i en model af samme størrelse. Sådanne lavenergiapparater er økonomisk konkurrencedygtige ved produktion i fuld skala, når besparelsen ved det lavere elforbrug i driften medregnes.

De energieffektive apparater har imidlertid vanskeligheder ved at opnå store markedsandele. Årsagen er, at forbrugerne ved køb af et nyt apparat tillægger energiforbruget mindre betydning i forhold til andre faktorer: apparatets købspris, størrelse, særlige egenskaber og design. En relativ beskednen efterspørgsel efter lavenergiapparater medfører ikke det ønskelige prisfald på disse produkter, således at udbredelsen af disse apparater stiger.

III. Internationale forhold

Internationalt er der en stigende interesse for anvendelse af normer for energiforbrugende apparater.

Den amerikanske lov om normer blev revideret og udvidet i 1992. Der er allerede indført normer for en lang række apparater med anvendelse inden for husholdningssektoren, handels- og servicesektoren og industrien.

Den amerikanske lov indeholder en tidsplan for, hvornår normerne for de enkelte apparater skal træde i kraft, lige som loven sikrer den nødvendige dynamik i normsystemet gennem regelmæssig opdatering af normniveauerne, oftest hvert tredje år. I det amerikanske system er der indlagt en gennemførelsesperiode, fra normen bliver vedtaget, til den træ-

der i kraft, for at sikre producenterne det nødvendige tidsmæssige planlægningsgrundlag.

De hidtidige erfaringer fra USA har vist, at indførelsen af normer ikke har betydet færre modeller at vælge imellem for forbrugerne, idet industrien hurtigt har omstillet produktionen, og udbuddet af modeller er lige så stort som før indførelsen af normer.

Amerikanske eksperter har foretaget en samlet vurdering af effekterne af normsystemet i USA. Det skønnes, at forbrugerne i perioden 1990-2015 skal betale 31 mia. \$ mere for apparaterne og at den samlede energiregning bliver 76 mia. \$ lavere. Disse beregninger kan ikke direkte overføres til Danmark og Europa, men antyder, at der er store økonomiske fordele forbundet med systemet.

EF vedtog i oktober 1990 en målsætning om en stabilisering af CO₂-emissionen på 1990niveau i år 2000. På denne baggrund blev EF's energieffektiviseringsprogram - SAVE - vedtaget i oktober 1991. Programmet omfatter energimærkning og energinormer som centrale virkemidler.

EF's direktiv 92/75/EØF om energimærkning af husholdningsapparater blev vedtaget i september 1992 foranlediget af notifikationen af den danske mærkningsbekendtgørelse i 1990. I løbet af 1994 vil køle- fryseapparater som de første apparatyper være energimærkede.

EF-Kommissionen forventes i efteråret 1993 at fremlægge et direktivforslag til bindende normer for køle- fryseapparater anvendt i husholdninger. Det fælles direktivforslag er EF's reaktion på notifikationen af den hollandske forskrift om normer for køle- fryseapparater i 1991.

Danmark vil arbejde for, at fælleseuropæiske normer fastsættes på et højt effektivitetsniveau.

Nærværende lovforslag er udformet med henblik på harmonisering af danske regler med eventuelle senere EF-regler, bl.a. implementering af det forventede EF-direktiv om normer for køle- fryseapparater.

Det er vigtigt at initiere og påvirke processen i EF med gennemførelse af normer. Erfaringerne viser, at medlemslandene gennem egne initiativer kan udøve positiv påvirkning og fremme EF-arbejdet med gennemførelse af fælles EF-regler.

Normer vil få størst effekt, hvis de gennemføres på fælles EF-niveau og indebære store fordele for såvel producenter som for forbrugere og miljøet. Dels vil normer - gennemført på fælles EF-plan - virke på et langt større marked end gennemført separat på et enkelt marked; dels vil fælles EF-regler indebære væsentlige fordele for de europæiske producenter, der i givet fald vil stå over for ens regler på alle afsætningsmarkederne i EF.